

Tárgytematika

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
BTK Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet
(BTK-MANYFI-106)

2018/19/2

Tárgynév:	Kommunikáció, retorika
Tárgykód:	BMA-MAGD-NY-325
Tárgyfelelős neve:	Tátrai Szilárd Dr.
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy (5)
Tárgy heti óraszám:	0/2/0

Oktatás célja:

A kurzus hallgatói egyrészt elsajátítják a nyelvi kommunikáció kutatására vonatkozó nemzetközi szakirodalom legfontosabb elméleti és módszertani eredményeit, a hazai kutatásokkal összhangban, másrészt a kurzus megismerteti a hallgatókat a retorika alkalmazásának a színtereivel, a retorikai eszközöknek a kommunikációs körülményeknek megfelelő alkalmazásával a különféle beszélt és írott nyelvi szövegekben, kommunikációs helyzetekben.

A kurzus célja:

- fejleszteni a nyelvi kommunikáció elméleti és gyakorlati tanulmányozásához kapcsolódó készségeket;
 - elmélyíteni továbbá azokat a képességeket, amelyek a nyelvi produktumok retorikai jellemzőinek elemzését és értelmezését lehetővé teszik;
 - elérni, hogy a hallgatók reflexíven (értően és kritikusan) viszonyuljanak a különböző társas színtereken folyó kommunikatív tevékenységekhez, illetve a különböző meggyőzési módokhoz;
 - elérni, hogy a hallgatók tudatában legyenek a kommunikáció funkcionális nyelvészeti megközelítésének elméleti és módszertani háttérfeltevéseivel, illetve az e kiindulópont nyújtotta lehetőségekkel, ugyanakkor diszkurzívan viszonyuljanak más kiindulópontokhoz.
-

Tantárgy tartalma:

A kurzus áttekinti a kommunikáció kutatásának legfőbb elméleti irányait, kiemelten kezelve a kulturális evolúciós és a társas kognitív megközelítéseket. A nyelvi kommunikációt elhelyezi az emberi és nem emberi kommunikáció tágabb kontextusában, és a szimbolikus nyelvi kommunikáció átfogó jellemzését is adja, kitérve a jellemző kommunikációs színterek és a különböző kommunikációs stratégiák leírásának lehetőségeire. Utóbbi problémakör vezet át a kurzus másik fő témájára, a

Tárgytematika

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
BTK Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet
(BTK-MANYFI-106)

2018/19/2

Tantárgy tartalma:

retorikára, amely a meggyőző érvelés folyamatát és eszközeit, a tervezett és spontán szövegek hatásszándékának leírását mutatja be.

Számonkérési és értékelési rendszere:

Zárthely dolgozat és önálló kutatáson alapuló szemináriumi dolgozat készítése.

Kötelező irodalom:

Kötelező irodalom:

Adamik Tamás – A. Jászó Anna – Aczél Petra 2004. *Retorika*. Osiris, Budapest, 2004.
– részletek (ISBN 963 389 466 2)

Pléh Csaba – Síklaki István – Terestyéni Tamás szerk. 1997. *Nyelv – kommunikáció – cselekvés*. Osiris, Budapest. – részletek. (ISBN 963 379 304 1)

Terestyéni Tamás 2006. *Kommunikációelmélet*. AKTI-Typotex, Budapest. – részletek.
(ISBN 963 9664 24 3)

Tomasello, Michael 2011. *Mi haszna az együttműködésnek?* Gondolat Kiadó,
Budapest. (ISBN 978 963 693 336 4)

Ajánlott irodalom:

Barthes, Roland, A régi retorika. In: Thomka Beáta (szerk.), *Az irodalom elméletei*
III., Jelenkor, Pécs, 1997: 69–178. ISBN 963 676 070 5

Szathmári István (szerk.), *Alakzatlexikon*. Tinta Könyvkiadó, Budapest, 2008. ISBN
978 963 9902 02 2

Pléh Csaba 2012. *A társalgás pszichológiája*. Libri Kiadó, Budapest. (ISBN 978-963-
310-058-5)

Tomasello, Michael 2008. *The Origins of Human Communication*. The MIT Press,
Cambridge, MA. (ISBN: 9780262515207)